

עבודת השם

בראת "ישראל"

הכוכבים נודע לי שיום מותי יהיה לפני יום מותו של המלך, ולא על עצמי אני דואג, אלא על אדוני המלך כי קרב קצו, וקץ ממלכתו האדירה. וישתומם המלך למשמע אזניו, כי דברי החווה הטילו עליו אימה ופחד, וירא לנגוע בו, ואז הוציא לאור משפטו, ויצא זכאי לפני המלך, ואדרבה שם המלך משמר לזוהר את היועץ בכל אשר ילך כי האמין שדברי חזונו יבואו באחרית הימים, ועל זה נאמר (קהלת ז יב) "החכמה תחיה בעליה".

והנמשל הנה ידועים דברי חכמינו (סוטה יג) שרבקה נתנבאה שיעקב ועשו ימותו ביום אחד, כמו שנאמר "למה אשכל גם שניכם יום אחד", ואף על פי שמיתתם לא הייתה ביום אחד ממש, מכל מקום נקברו ביום אחד, שכאשר עיכב עשו את קבורת יעקב במערת המכפלה, נטל חושים בן דן מקל והכה בראשו של עשו ובא יהודה והשלים הריגתו כמו שכתוב "ידך בעורף אויבך" נמצא שדברי רבקה "למה אשכל גם שניכם יום אחד" נאמרו ברוח הקדש, ולכן "וירא יעקב" שמא ייהרג, "ויצר לו" שמא יהרוג ואז ימות גם הוא כאחיו לקיים נבואתה של רבקה (מדרן הראשון הגר"ע יוסף שליט"א).

ויש מפרשים "וירא יעקב" מתיירא היה יעקב אבינו מפני קטרוג, על שום שלא קיים במשך עשרים ושתים שנה מצוות כיבוד אב ואם, מה שעשו כן קיים באותו זמן ומרומז ב"וירא", כפי שנאמר "איש אימו ואביו תיראו" (ויקרא יט ג) "ויצר לו" על שום שנשא שתי אחיות לנשים, ומרומז ב"וירא" כפי שנאמר "ואשה אל אחותה לא תיקח לצרור" (ויקרא יח י). ולפיכך חצה את בניו לשני מחנות מחנה אחד של לאה וילדיה, ומחנה שני של רחל וילדיה, אמר לפחות ינצל מחנה לאה שלא נשאה לו באיסור ולא תסבו בגלל האחרת (מלא העומר דעת זקנים מבעלי התוספות). ויש מפרשים "ויצר לו" היה מיצר על מיתת אביו יצחק, כלומר מאחר שאמר עשו "יקרבו ימי אבל אבי ואהרנה את יעקב אחי" חשב יעקב שמא אביו מת ולכן החליט עשו לצאת לקראתו להורגו. (לבוש יוסף)

"וירא יעקב מאד, ויצר לו: ויצר את-העם אשר-אתו" (וישלה לב.ח) "וירא יעקב" שמא יהרוג, "ויצר לו" אם יהרוג הוא את אחרים (רש"י). לכאורה יש להבין, למה היה חושש פן יהרוג את עשו, והלא בדין הוא שיהרגנו וכמו שאמרו רבותינו חז"ל בתלמוד (סנהדרין עב.). "הבא להורגך השכם להורגו!" ונראה לומר כי הנה אמרו חכמינו על נידון קיסר שהיה ממלכי אדום ונתגייר ויצא ממנו רבי מאיר וכידוע נקרא רבי מאיר בשם "אחרים" "מאן אחרים רבי מאיר" (הוריות יג). וזהו שכתב רש"י "ויצר לו שמא יהרוג את אחרים" צר היה לו ליעקב אבינו שמא יהרוג את עשו, שממנו עתיד לצאת רבי מאיר המכונה בשם אחרים (פנינים יקדים). ויש מפרשים על פרי משל מעשה שהיה במלך צרפת שהיה לו יועץ חכם חרשים חווה בכוכבים ובקיש באצטגנינות, והיה מגיד לו תמיד נסתרות ועתידות היה מאמין בו מאד לרוב חוכמתו, ויעשיריהו ויכבדהו. והנה יום אחד נהפך לב המלך עליו, על ידי הולכי רכיל שדיברו לשון הרע על היועץ מרוב קנאתם בו, שכאילו קשר היועץ קשר עם אויבי המלך להדיחו ממלכותו, ותיכף גזר אומר להביא לפניו את היועץ, ועלה בדעתו להיכנס עמו בדברים טרם יהרגו כדין מורד במלכותו.

והנה כאשר הובא החווה בכוכבים לפני המלך, פנה המלך בשאלה האם יש בידך לחזות מה צפוי לך בעתות כאלה? ויאמה החווה יש ויש, אמר לו מלך אם כן הגידה נא לי יום מותך ויבהל החווה מאד שהרגיש כי רעה נגד פניו ויתבונן לחשוב במפת הכוכבים בלוחות ויעש כן בחכמה למראה עיני המלך כאילו הוא רואה במפת הכוכבים והמזלות ואחר איזה רגעים השתנו פניו והנה אימה חשכה גדולה נופלת עליו. ויאמר למלך אדוני המלך! הכוכבים גילו לי כי סכנה גדולה מרחפת על ראשי, אולם צר לי מאוד כי על ידי

16:44	כניסת השבת
17:16	צאת השבת
16:36	שקיעה
17:48	ר. תם
6:29	הנץ

הפטרה: "חזון עובדיה"

"ויאמר, אם יבוא עשו אליהמחנה האחת והקהיר והיה המחנה הנשאר, לפליטה" (וישלה לב.ט) ומכאן למדים שאדם לא ישים כל מה שיש לו במקום אחד, שמא יבוא אחד שנודע לו על כך וייקח כל רכושו ויניחנו עני. וכן אל ישקיע אדם כל ממונו בעסק אחד, כי הוא עלול להתמוטט. אלא ישים קצת בכל מקום שאם יארע שבר בסחורה אחת, יוכל להתקיים ע"י השנייה ויעקב נתכונן לשלשה דברים לדורו, ששלח לו מתנות כדי לסמא את עיניו שע"י השוחד מתקנים

כמו שאילת שלום אמר רבי יוסי יתכן שהוא שקוע בתפילתו או בתורתו והיה אסור לו להפסיק הלכו השלשה יחדיו ולא דבר אדם זה כלום אח"כ התרחקו ממנו רבי חייא ורבי יוסי והתחילו לעסוק בתורה יחד. נתקרב אליהם אותו אדם ואמר להם שלום עליכם אמר להם האם חשדתי כשנתתם לי שלום ולא החזרתי לכם שלום.

אמר ר' יוסי, היינו חושבים שמא עסוק אתה בתפילה או בתורה אמר להם הקב"ה ידון אותכם לכף זכות. אבל דעו שיום אחד הייתי מהלך בדרך ופגשתי באדם ונתתי לו שלום. והוא היה לסטים ועמד להילחם עמי והיה לי צער הרבה עד שניצלתי מידו. ומאז קבלתי על עצמי שלא ליתן שלום לשום אדם אח"כ אני מכיר אותו כי לאדם רע אסור ליתן שלום. וכן אומר הכתוב אין שלום אמר ה' לרשעים (ישעיה מ"ח) ולכן לא החזרתי לכם שלום, שלא ידעתי מה טיבכם אח"כ דיבר עמכם בסתרי תורה והתענג על תורתם. והוא זיין אותם בכלי זיין טובים מבפנים והלביש להם בגדים על גבי כלי זינים שלא יכירו אותם.

אצלם הרבה דברים. לתפילה שביקש מאת הקב"ה שיצילנו מידו ולמלחמה להילחם עמו בכל מאמצי כוחו לנצחו. ומעשה היה ברבי חייא ורבי יוסי שהיו מהלכים בדרך, וראו אדם שבא כנגדם. והיה מעוסף בטלית ותפילין ותחת בגדיו היה מוזין במגינים ובשאר מיני זיין. אמר רבי חייא אדם זה הוא אחד משנים או שהוא יהודי כשר שאינו הולך פסיעה אחת בלי מצות, או שעושה כן כדי להטעות את הבריות. הוכיחו רבי יוסי ואמר המשנה אומרת והוי דן את כל האדם לכף זכות ומסורת בידינו שהאדם היוצא לדרך מתכונן לשלשה דברים, לדורון לתפילה ולמלחמה, ולמדנו כן מיעקב אבינו שהתכונן לשלושה דברים אלו כשעמד לצאת לדרכו ואם כן אפשר לומר שגם יהודי זה עשה שלשת הדברים הוא התעטף בטלית ותפילין שהם הכנה לתפילה והוא מוזין כדי להילחם, אם יהיה הכרח בכך כשהתקרבו אליו נתנו לו שלום ולא החזיר להם שלום אמר ר' חייא משמע שאין לו אחת מן הכוונות האלה. שהרי אם לדורון אין לך דורון

ע"פ ילקוט יוסף
כ"ה

פינת ההלכות

"כמה דינים פריטיים הנוהגים בשבת"

כא. ערב פסח שחל בשבת שמכילים מוזן לבי סעודות בלבד, ואף לחם לעורך השבת ושכחו להפריש ממנה חלה, אף על פי שבחוק לארץ כתבנו שבכל שבת אוכל והולך מהפת ומשייד מעט למרצאי שבת, מכל מקום כאן הרי אינו יכול לשייד למרצאי שבת משום איסור חמץ, ממילא אם נזכרו בדבר בבין השמשות יפריש מיד חלה, גם בחוק לארץ. ואם נזכרו בלילה, אין שום היתר שיאכל מלחם זה, אפילו בחוק לארץ, וכל שכן בארץ ישראל. אלא ייתן לעבדים במתנה ויחזור ויתנו לו אחר הפסח, ויפריש חלה. ויש אומרים שייתן הפת לקטן בן י"ב שנה ויום אחד, והקטן יפריש משלו על כל שאר הפת, ואז יהיה מותר לאכול מפת זו בשבת.

כב. מותר לזכות בשבת מן ההפקר, דהיינו, המוצא מציאה בשבת, שאין עליה איסור טלטול מוקצה, ובמקומות שאפשר לסמוך על העירוב. דמאחר וליכא קונה ומקנה אינו בכלל גזרת מקח וממכר. (ילקוט יוסף שבת כ"ה ע"ב א')

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבחון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.

המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.asef@gmail.com
כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"

סיפור בהמשכים

"הבטחה שנתמלאה" חלק ב.

ציצור: נתן-שמעון, בן העיר שאץ (סוצ'אבה), בבוקובינה שבצפון רומניה, היה סוחר מצליח, אולם קל-דעת ומזלזל במצוות. לעומת זה, אשתו הייתה יראת-שמים, בת להורים חסידי פרמישלאן. **המשך:** אותו יום היה יום קריאה בתורה, בפרשת עקב. רבי מאיר עצמו היה הקורא, ובהגיעו למילים "לא יהיה בך עקר ועקרה" אמר אותן בהדגשה רבה. הצדיק אף הורה להעלות את נתן-שמעון לתורה. לאחר הקריאה ציווה לעשות לו 'מי שבירך', וכשאמר הגבאי "בעבור שנדר...", ביקש נתן-שמעון לנקוב בסכום, אולם אז עצר אותו הרבי לפתע ואמר: "לעזור לישראל..." הדבר עורר תמיהה רבה, אך אחרי התפילה ביאר הרבי לנתן-שמעון את דבריו: "יום יבוא ויהודי צדיק יזדקק לעזרתך, ובידך יהיה לעזור לו, אף כי הדבר יערוש ממך מסירות נפש. אם תקבל עליך לעשות זאת תקיים מצווה גדולה, ואני מבטיח לכם בך". נתן-שמעון קיבל עליו לעשות זאת והרבי בירכס. לא עברה שנה ונולד בן לנתן-שמעון וזוגתו. הוא חזר לשגרת עסקיו, אך שינוי גדול התחולל בו, והוא נעשה ירא-שמים יותר. לרגל עסקיו היה מרבה לבקר בערי הגבול שבין רומניה לאוסטריה. עם הזמן הכיר רבים מאנשי המשטר ופקידים בכירים משני עברי הגבול. יום אחד נודע לו כי רבי ישראל מרוז'ין נרדף מפני השלטון הרוסי וחסידיו מחפשים דרך להעבירו אל מעבר לגבול האוסטרי. פתאום נזכר נתן-שמעון בדברי הצדיק מפרמישלאן – "לעזור לישראל". אין ספק שהרבי התכוון אליו. לאחר שבחן כמה דרכים הציע את תכניתו לפני הצדיק מרוז'ין. זו הייתה דרך מפותלת, שבה קטע העובר על נהר קפוא. המבצע היה כרוך במסירות-נפש ממשית. היה צורך להסתתר מעיני שומרי הגבול המפטרלים בשטח. גם ההליכה על שכבת הקרח הדקה הייתה מסוכנת ביותר. אולם נתן-שמעון בטח בכוחו של רבי מאיר מפרמישלאן ששלח אותו למצווה זו, והתקדם בזהירות רבה, פסיעה אחת פסיעה. בהגיעם לאמצע הנהר, בחשכת הלילה, עצר נתן-שמעון. "החלטתי שזה הזמן לבקש מהרבי על נשמתך", אמר. "חטאים גדולים חטאתי בימי חיי, ויודע אני שמגיעים לי על זה ייסורים קשים. רוצה אני את הבטחתו של הרבי שחטאיי יכופרו לי, ולאחר מאה ועשרים אכנס היישר לגן-העדן". קולו הך של הרבי נשמע באומרו: "בני, מובטח לך, ואשריך ומאושר אני שזו המחשבה המטרידה אותך ברגע זה". בחסדי ה' עברו את הגבול בשלום, ולאחר שנתן-שמעון הוביל את הרבי מרוז'ין לאכסניה מתאימה, חזר לביתו בידעו כי זכה למלא את הבטחתו לרבי מאיר מפרמישלאן. **סוף!**